

Драбенко Т. Б.
студент ФММ;
Бойчук Н. Я.
старший викладач
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»,
м. Київ, Україна
ORCID ID: 0000-0002-1548-5472

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19

На даному етапі розвитку все частіше постає питання про перехід підприємств до так званої діджиталізації. Слово «діджиталізація» є синонімом до цифрової трансформації, яка дає змогу перевести всю інформацію в цифрову.

Розвиток діджиталізації підприємства є одним з головних факторів конкурентоспроможності в умовах сучасного ринку. На даний період важливим показником є рівень інноваційного розвитку окремої держави. У 2020 році агентство фінансового консультування Bloomberg, яке є одним із найбільших на планеті, опублікувало рейтинг країн з найбільш високим рівнем інноваційного розвитку. До даного списку увійшло 60 країн світу. Першими у рейтингу були Німеччина, Південна Корея, Сінгапур, а от Україна зайняла п'ятірку аутсайдерів і, перебуваючи на 56 місці, випередила В'єтнам, Єгипет, Казахстан і Макао [2, с. 165].

Науковці виділяють два основні напрямки діджиталізації:

- підвищення продуктивності;
- створення підприємств, які працюють з інформацією, яка переведена у цифрову форму [2, с. 164].

Оскільки новітні технології можуть значно знизити загальні витрати, підприємства мають змогу удосконалювати свої товари і послуги в тій чи іншій галузі. Крім цього, продуктивність компанії також підвищується, адже дана трансформація дає змогу перейти на певний новий рівень управління, потребує менше зусиль тощо. Якщо ж розглядати другий напрям, то для створення таких підприємств необхідні хмарні середовища, яка надають змогу доступу до інформації з будь-якого куточку світу та девайсу. На даний період з кожним днем це стає все більше популярним через максимальну зручність та карантинні обмеження для мінімізації поширення COVID-19.

Виділяють п'ять основних етапів розробки заходів щодо цифрової трансформації бізнес-процесів (рис. 1):

- На першому етапі проводять виокремлення певних процесів або технологій, які вважаються актуальними для діджиталізації. Потім визначають найслабші місця та недоліки, щоб усунути або покращити їх вже при проведенні даної трансформації.
- На другому етапі займаються підвищенням кваліфікації працівників та формують певні робочі групи. Після тестують та перевіряють нові технології.
- На третьому етапі починають формувати стратегічні напрямки діджиталізації для організації в цілому та для окремих процесів. Оцінюють роботу робочих груп, створених на другому етапі. Крім цього, надають інвестиції для проведення трансформації обраних бізнес-процесів.
- На четвертому етапі розробляють безпосередні стратегії цифрової трансформації з урахуванням усіх можливих аспектів, обирають та затверджують пріоритетні технології з урахуванням напрямку діяльності даного підприємства.
- На п'ятому етапі задається мета необхідності постійного і безперервного розвитку компанії у сфері новітніх технологій [1, с. 95-96].

Рисунок 1 – Етапи розробки заходів щодо цифрової трансформації бізнес-процесів

Джерело: складено на основі даних [1, с. 95-96].

Як і будь-яка інновація цифрова трансформація має ряд певних цілей, які з часом повинні бути досягнуті. До них відносяться наступні:

- прискорення економічного розвитку та зростання;

- залучення іноземних інвестицій;
- трансформація всіх секторів економіки в конкурентоспроможні;
- розвиток цифрової індустрії;
- доступність для громадян країни можливостей цифрового світу;
- створення високотехнологічних виробництв тощо [4, с. 75].

Діджиталізація має безліч переваг, які так чи інакше впливають на дохід, продуктивність та на підприємство в цілому. До них можна віднести:

- високий рівень конкурентоспроможності;
- лояльне відношення клієнтів;
- зручність;
- зниження загальних витрат;
- зростання обсягів продажу;
- економія часу;
- спрощення оброблення та передавання великої кількості інформації;
- поява нових спеціалістів;
- можливість працювати поза офісом;
- покращення комунікацій зі споживачами;
- підвищення продуктивності;
- збільшення доходу [2, с. 165].

Незважаючи на величезну кількість переваг, які зазначені вище, на даний період існує і низка недоліків, які заважають працювати на всі сто відсотків. Можна зазначити такі мінуси:

- нестача високоякісних працівників;
- трансформація потребує певних вкладень;
- незахищеність важливої інформації;
- уразливість до хакерських атак [2, с. 165].

У зв'язку з пандемією COVID-19 з весни 2020 року діджиталізація стала єдиним порятунком для більшості підприємств. Безліч фірм повинні були перейти в режим онлайн щоб зберегти свій дохід та не збанкрутувати. Деякі компанії змогли це зробити без величезних перешкод та вкладів (ІТ-сфера, банки). Але все-таки більшість стикнулася з низкою проблем:

- відсутність чіткої стратегії та плану;
- недостатня фінансова можливість для проведення цифрової трансформації;
- відсутність кваліфікованого персоналу для проведення оцифрування;
- недовіра з боку споживачів тощо [3, с. 457].

Проте діджиталізація у мовах пандемії COVID-19 має позитивні аспекти:

- по-перше працівники компанії, де змогли організувати дистанційну роботу, більше захищені від хвороби та зменшують кількість захворюваності;
- також працівники можуть працювати з будь-якої точки світу, де є зв'язок та інтернет;
- компанія може заощадити на опалюванні приміщення, орендній оплаті, перевезенні працівників тощо [3, с. 457].

Незважаючи на численну кількість перешкод деякі підприємства все ж таки змогли вдало провести діджиталізацію. Провідні торгові компанії змогли налаштувати онлайн-продажі на досить високому рівні. Так «АТБ», «Сільпо», «Епіцентр», «Фора» за короткий термін змогли відкрити або вдосконалити свої «інтернет-магазини» [3, с. 457].

Діджиталізація рано чи пізно торкнеться кожної галузі, адже жодна компанія не зможе бути конкурентоспроможним на ринку, отримувати значні доходи та існувати в майбутньому без запровадження та розробки стратегії цифрової трансформації.

Література:

1. Лезіна А. В., Борей А. А. Діджиталізація бізнес-процесів сучасного підприємства. *Збірник тез доповідей: ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»*. Київ, 2020. С. 95-96.
2. Нісходовська О. Ю. Діджиталізація: основа конкурентоспроможності підприємств. *Збірник наукових доповідей: Подільський державний аграрно-технічний університет*. Харків: Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова, 2020. С. 163-166.
3. Тимофєєва А., Назарова А. Діджиталізація діяльності підприємств в умовах пандемії: виклики та можливості. *Збірник тез доповідей: Волинський національний університет імені Лесі Українки*, 2020. С. 456-458.
4. Канцір С. В. Діджиталізація економіки в умовах трансформаційних перетворень. *Збірник тез доповідей: Національний університет «Львівська політехніка»*. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2020. С. 75-76.